

EL GRAN CARNAVAL

Toni
Vall

Tinc una vella entrevista que Francisco G. Basterra li va fer a Ben Bradlee el 1996. Bradlee, potser ja ho saben, va ser director del *Washington Post* durant 23 anys. Sota la seva direcció, el diari va publicar una part dels *papers del Pentàgon*, que revelaven secrets d'estat sobre els perquès de la implicació dels Estats Units a la Guerra del Vietnam. I molt poc després, també amb ell comandant el *Post*, els periodistes Bob Woodward i Carl Bernstein van destapar l'afer Watergate, que va culminar amb la dimissió de Richard Nixon com a president dels EUA. S'acaba d'estrenar *Los archivos del Pentágono*, una fabulosa pel·lícula de Steven Spielberg que reconstrueix el primer dels dos episodis periodístics esmentats i que centra el focus d'interès en les

figures de Bradlee (Tom Hanks) i la mítica editora del diari Katharine Graham (Meryl Streep). Al film entenem bé quina relació professional van tenir, la confiança mútua que es tenien, com se la van jugar per explicar el que els va caure a les mans i que obria greus problemes a l'administració Nixon.

Un dels grans valors de la pel·lícula –quasi una preqüela de *Tots els homes del president*, el film d'Alan J. Pakula sobre el Watergate– és que estimula fora mida a pensar sobre l'ofici de periodista. Ens parla de quins són els valors essencials que guien la professió i fa una apel·lació, un crit desesperat, a favor de la premsa lliure, la que no recula davant del risc, la que no publica a dictat dels partits polítics i els governs, la que no accepta vetos imposats per partits sectaris i controladors. És una pel·lícula d'una actualitat impressionant. En el sentit més trist de la paraula. Tot el que explica en forma de denúncia és perfectament detectable –no dic dominant, però sí freqüent– en la praxi periodística del nostre ecosistema mediàtic.

Veure-la m'ha tornat a transportar a l'entrevista de Basterra, que està plena d'idees interessants sobre tot el que tracta el film de Spielberg. El que em resulta més interessant de tot: ¿com ho fem els peri-

ELS PAPERS DEL PENTÀGON Tom Hanks i Meryl Streep en acció al film de Steven Spielberg

odistes per posar en un compromís els polítics i obligar-los a dir la veritat? Em sembla una qüestió molt substancial a la qual no parem prou atenció. Basterra i Bradlee conversen en un moment de l'entrevista sobre un tema una mica frívol: les relacions extramatrimonials de Kennedy –que va ser amic personal de Bradlee– i les del president en el moment de l'entrevista, Bill Clinton. Bradlee pronuncia una frase important: “Ara els polítics han de dir sempre la veritat, cosa que no feien en els vells temps”. És una frase que, 20 anys més tard, ara, ha esdevingut exòtica, completament *demodé*, quasi un acudit.

¿Els polítics es veuen obligats a dir sempre la veritat? I ara! Ni tan sols en un país, els EUA, on s'ha valorat i ponderat molt bé la capacitat dels periodistes per posar quan convé els polítics entre l'espasa i la paret, no és gaire habitual últimament. Esclar que allà fa poc s'ha publicat el llibre de Michael Wolff *Fire and fury*, que es queda descansat amb Donald Trump. Algú s'imagina això a casa nostra? Amb algunes excepcions

–el *Salvados* de Jordi Évole, per exemple–, quantes entrevistes rellevants podem enumerar en què el polític entrevistat s'hagi vist acorralat i forçat a dir veritats comprometedores? Jo molt poques. ¿Us imagineu una entrevista a l'infaust Aznar preguntant-li a fons i sense pietat sobre aquell seu “*Iraq tiene armas de destrucción masiva. Créanme, les estoy diciendo la verdad*”? ¿O un llibre en què es preguntí a les administracions d'Aznar i Zapatero sobre com l'assassinat del càmera de televisió José Couso a la segona guerra de l'Iraq ha estat esborrat del mapa?

Veia les entrevistes de la premsa internacional a Alfonso Dastis per les batusses de l'1-O i em moria d'enveja.

El collaven i el collaven fins que quedava com un autèntic titella. Això, per cert, li va semblar fatal a Juan Carlos Girauta (Cs), que fins i tot va fer una pregunta al Congrés per lamentar-se'n. Quina vergonya, no? ¿Ens mereixem aquesta classe política? Què estem disposats a fer els periodistes per posar-ho de manifest i denunciar-ho? ●

•
*¿Es veuen
entrevistes en
què el polític
acabi dient
veritats que el
comprometen?*
•